

§ 293

**Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle
SDP:n ryhmäaloitteeseen myönteisen erityiskohtelun rahoituksen
laajentamisesta Helsingissä**

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon SDP:n ryhmäaloitteeseen koskien myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamista Helsingissä:

"Sosiaali- ja terveystoimiala on kohdentanut myönteiseen erityiskohteluun rahoitusta jo aiempina vuosina. Rahoitusta on kohdennettu muun muassa vuonna 2018 0,625 milj. euroa, vuonna 2019 0,5 milj. euroa ja vuodelle 2020 on varauduttu kohdentamaan 0,5 milj. euroa. Kohdenukset on tehty perhe- ja sosiaalipalvelujen varhaisen tuen palveluihin. Rahoituksella on vahvistettu edellä mainittuina vuosina henkilöstöresursseja neuvola- ja perhetyössä (+7 vakanssia), kouluterveydenhuollossa (+7 vakanssia), perheiden erityispalveluissa (+4 vakanssia) ja opiskeluterveydenhuollossa (+4 vakanssia), sekä mahdollistettu pape-rittomien ja turvapaikanhakijoiden neuvolaan resurssi (+1 vakanssi).

Perhe- ja sosiaalipalvelujen myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdennuksessa on hyödynnetty vuosina 2018–2019 käynnissä olleen lasten ja nuorten ennaltaehkäisevien sosiaali- ja terveyspalvelujen tarveperusteisen rahoituksen tutkimusryhmän tuloksia (Kaupunkitutkimus- ja tilastot -yksikkö). Tässä sosiaali- ja terveyspalveluihin räätälöidyssä tutkimuksessa suurempaa resurssientarvetta indikoi alueilla muun muassa pienituloisten perheiden lasten osuus, alhaisen koulutustaus- tan omaavien osuus, työttömyysaste, yksinhuoltajakotitalouksien osuus ja maahanmuuttajataustaisten osuus. Kouluterveydenhuollossa on hyödynnetty kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla käytössä olleita indikaattoreita myönteisen erityiskohtelun rahoituksen kohdennukseen.

Myönteisen erityiskohtelun rahoitus toteutetaan talousarvion puitteissa varmistaen ensin lakisääteisten palvelujen resurssit. Sosiaalihuollossa mitoitusten pohjalla on väestöpohjan sijasta asiakasmäärä, jolloin myönteinen erityiskohtelu tulee alueellisesti huomioiduksi. Myönteisen erityiskohtelun käyttämisestä tulisi tehdä pitkäntähtäimen suunnitelma kaupunkitasolla.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

03.12.2019

Kohdennetulla varhaisella tuella on tärkeä merkitys lasten, nuorten ja perheiden syrjäytymisen ehkäisyssä. Myönteisen erityiskohtelun rahoitus mahdollistaa haavoittuvan väestöryhmän tarpeiden huomioinnin paremmin varhaisen tuen palveluissa ja terveys- ja hyvinvointierojen taasaamiseksi järjestettävän korkeamman suhteellisen mitoituksen henkilöresursoinnissa."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 050 3809793
anna.helme(a)hel.fi

Liitteet

- 1 SDP ryhmäaloite_Helsingin laajennettava myönteisen erityiskohtelun rahoitusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle 6.12.2019 mennessä SDP:n ryhmäaloitteen koskien myönteisen erityiskohtelun rahoituksen laajentamista ja alueiden kehittämistä. Lausuntoa on pyydetty myös kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta, kasvatus- ja koulutuslautakunnalta ja kaupunkiympäristölautakunnalta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja
maarit.sulavuori(a)hel.fi
Anna Helme, vastaava suunnittelija, puhelin: 050 3809793
anna.helme(a)hel.fi

Liitteet

1 SDP ryhmäaloite_Helsingin laajennettava myönteisen erityiskohtelun rahoitusta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölahtakunta 26.11.2019 § 607

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölahtakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

26.11.2019 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:

Jape Lovén: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölahtakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Raisa Kiljunen-Siirola, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37209
raisa.kiljunen-siirola(a)hel.fi

Satu Tarula, yleiskaavasunnittelija, puhelin: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Linda Wiksten, arkkitehti, puhelin: 310 37029
linda.wiksten(a)hel.fi

Jouni Heinänen, tiimipäällikkö, puhelin: 310 37257
jouni.heinanan(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 19.11.2019 § 185

HEL 2019-009097 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Postiosoite

PL 6000
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
sosiaalijaterveys@hel.fi

Käyntiosoite

Toinen linja 4 A
Helsinki 53
www.hel.fi/sote

Puhelin

+358 9 310 5015

Faksi

+358 9 310 42504

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F11880001200052430

Alv.nro

F102012566

Kirjastopalvelukokonaisuus ja nuorisopalvelukokonaisuus aloittavat vuonna 2020 lisämäärärahojen avulla kokeiluja omien palvelujensa vahvistamiseksi myönteisen erityiskohtelun kohdealueilla. Vuoden 2020 talousarvioehdotuksessa kohdennetaan kirjastolle myönteisen erityiskohtelun kokeilun toteuttamiseen 250 000 euroa. Lisämäärärahaa varmistetaan kokeilualueilla etenkin lasten kirjastopalvelujen resurssit. Maahanmuuttajavaltaisilla alueilla parannetaan digiopastuksen edellytyksiä.

Nuorisopalveluille talousarvioehdotuksessa osoitetaan lisärahoitusta niiden alueiden palvelujen vahvistamiseen, joilla on suuri palvelutarve. Lisäksi nuorisopalvelut soveltaa omassa palvelusuunnittelussaan ja toimintojen resursoinnissaan myönteisen erityiskohtelun mallia, joka on tuotettu yhdessä kaupunginkanslian kaupunkitutkimus- ja -tilastot -yksikön kanssa. Mallissa kaupungin alueet luokitellaan neljän muuttujan avulla järjestykseen sosiaalisen kuormittuneisuuden mukaan. Muuttajat ovat ulkomaalaistaustaisuus, pienituloisuus, yksinhuoltajuus ja vanhempien pääasiallinen toiminta. Lisäksi kulttuurisen nuorisotyön toimintojen alueellistaminen vakiinnutetaan vuonna 2020 myönteisen erityiskohtelun mallin mukaan.

Kirjastopalvelut ja nuorisopalvelut suuntaavat tehostetusti voimavarojaan vuoden 2020 aikana Mukana-ohjelman kohdealueille, jotka ovat Kontula – Mellunmäki, Malmi, Kannelmäki – Malminkartano ja Meri-Rastila.

Lisäksi kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkkosuunnittelulla tuetaan kaupunkiyhteistä eriarvoisuutta vähentävää työtä. Kulttuurin ja vapaa-ajan palveluilla on potentiaalia tuoda erilaisia ihmisiä yhteen ja ylläpitää sosiaalista koheesiota. Muun muassa kirjasto, nuorisotyö, liikuntaseurat ja kulttuuritapahtumat ovat alustoja taustoiltaan moninaisten ihmisten kohtaamiselle ja yhteiselle tekemiselle. Kaupungin tehtävä on huolehtia siitä, että myös heikommassa asemassa olevat pääsevät osallistumaan. (Kaarle Kurki: Tiloja toiminnalle, toimintaa tiloihin. Linjaus kulttuurin ja vapaa-ajan palveluverkon kehittämiseksi. Julkaisematon raporttiluonnos 2019.)

Tasavertaisten osallistumismahdollisuuksien luomisessa keskeistä on, että kaupungin tiloja on helppoa ja turvallista käyttää muun muassa kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimintaan. Suunnittelussa ja sitä ohjauksessa tarveharkinnassa tunnistetaan eriarvoisuuteen liittyviä ilmiöitä, kuten alueiden välisiä sosioekonomisia ja väestörakenteellisia eroja sekä erilaisia osallistumisen esteitä. Resursseja suunnataan niille alueille ja sellaisiin toimenpiteisiin, joilla voidaan tehokkaasti ja vaikuttavasti vähentää kaupunkilaisten välistä eriarvoisuutta (ed.).

Helsingin kaupunginhallitus toteaa, että Helsingin kaupunkistrategiassa 2017–2021 eriarvoisuuden vähentäminen ja eriytymisen hillitseminen asetetaan kestäväen kasvun turvaamisen elinehdoksi. Kaupunkistrategiassa todetaan, että ”hyvinvointieroja ja eriytymiskehitystä sekä niihin kohdistuvia toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan kaupunkitasoisena kokonaisuutena.”

Eriarvoisuuden vähentäminen on myös yksi Helsingin hyvinvointisuunnitelman 2019–2021 painopisteistä. Vastaavasti kaupunkistrategiakaudella 2017–2021 toteutettavassa Mukana-ohjelmassa kaupungin toimialat kumppaneineen etsivät ratkaisuja nuorten syrjäytymishaasteeseen. Hankkeessa vahvistetaan nykyisiä palveluja ja kehitetään uusia innovaatioita, joilla tavoitellaan syrjäytymisen juurisyihin pureutuvaa vaikuttavuutta.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Jouni Juntumaa, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28388
jouni.juntumaa(a)hel.fi
Harri Taponen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89036
harri.taponen(a)hel.fi